

”Stöd papporna – så får vi ökad jämställdhet”

Samhället bör erkänna att pappor är viktiga för sina barns uppväxt. Ett första steg är att förse varje förälder med det stöd de behöver. Då blir ett jämställt uttag av föräldraförsäkringen en självklar konsekvens, skriver debattörerna Luis Lineo, Michael Wells och Mats Berggren.

Foto: Janerik Henriksson/TT

DEBATT | JÄMSTÄLLDHET

Dagens forskning visar att pappor känner sig osynliggjorda av vården och inför det kommande föräldraskapet.

I dag uppmuntras pappor att ha en aktiv roll i sina barns liv. Det är viktigt. Men då behövs ett jämställt föräldraskapsstöd som möter och involverar barnets samtliga föräldrar. Om män ska ta ut mer föräldraledighet och involvera sig i högre grad som föräldrar är pappagrupper ett bra sätt för att åstadkomma det.

I väntrummet på BVC sitter övervägande mammor med barn och i föräldragrupperna är det sällsynt att en pappa dyker upp. Dagens forskning visar att pappor känner sig osynliggjorda av vården och inför det kommande föräldraskapet, vilket får konsekvenser för relationerna i familjen och för jämställdheten i samhället. En tredjedel till hälften av papporna känner sig inte inkluderade. Bristen på stöd bidrar till att vissa pappor inte har en central roll i barnets hälsa och sjukvård. Konsekvensen av detta glapp i vårdkedjan blir att det är mammor som får föräldraskapsstöd och bildar nära relationer till barnet och vårdpersonalen, papporna blir en parentes.

Annons

Problemen med att pappor uppfattar sig som utanför och osynliga har inte enbart med vården att göra. Vårdpersonalen som vi i *Män för jämställdhet* möter gör de så gott de kan utifrån sin vardag och sina förutsättningar. Det är även en attityd- och beteendefråga där förlegade maskulinitetsnormer fortfarande uppmuntras.

Regeringen har tagit initiativ till en översyn av föräldraförsäkringen. Uppdraget ska dock redovisas i nästa år och det lär dröja innan förändringar sker. Men det finns några saker regeringen kan göra redan nu för att främja ett jämställt föräldraskap.

- **Skapa fler pappagrupper.** Beslutsfattare bör tillsammans med forskare undersöka hur föräldraskapsstöd, såsom pappagrupper, på bästa sätt finansieras. Pappagrupper hjälper alla föräldrar, oavsett kön, i övergången till förälder och ger goda hälsoeffekter för alla parter i familjen. Vår erfarenhet visar att beslutsfattarna inser potentialen men på grund av otydlighet kring finansieringen faller pappagrupsverksamheten mellan kommun och landsting.

- **Samla forskning om föräldraskap.** I dag visar forskningen att alla nyblivna föräldrar, oavsett kön riskerar depression och nedstämdhet inför det kommande föräldraskapet. Ändå är det bara mamman som blir undersökt och remitterad för sin förlossningsdepression. Forskning i Sverige visar att cirka 10 procent av papporna har depressionssymtom efter barnets födelse, men trots detta undersöks de inte rutinmässigt för depressionssymtom. Utöver detta får mammor, men inte pappor stöd för att minska sin rökning, alkohol och droganvändning. Vi ser allvarligt på detta glapp i arbetssätt och det är även bekymmersamt ur ett barnrättsperspektiv, i synnerhet då pappors hälsa påverkar barnet.

- **Ge direktiv till kommuner och landsting att främja arbetssätt för ett jämställt föräldraskapsstöd.** Forskning visar att det fortfarande inte alltid är accepterat att pappor ansöker om pappaledighet från sina arbetsplatser. De får heller inte samma kvalitativa stöd från barnomsorg, skola och föräldragrupper, som mammor. Historiskt har ekonomiska incitament använts. Visst är ekonomin är viktig, men den ger uttryck för en felaktig verklighetsbeskrivning. I dag vill många pappor vara aktiva föräldrar men stöttas inte i sitt föräldraskap på samma sätt som mammor.

Samhället bör erkänna att pappor är viktiga för sina barns uppväxt. Ett första steg är att förse varje förälder med det stöd de behöver. Då blir ett jämställt uttag av föräldraförsäkringen en självklar konsekvens. Det har vi redan sett i pappagrupperna. Det för med sig ett beteende som vi tar med oss i andra sammanhang, på

arbetsplatsen, i kompisgänget och på fritiden. Vi vet också att det påverkar alla i familjen positivt med effekter som mer kunskap, omvårdnad av barnen, mindre ohälsa och våld inom familjen. Det vore oetiskt av oss att inte förespråka, så ofta vi kan, ett jämställt föräldraskapsstöd.

Luis Lineo

ordförande för Män för jämställdhet

Michael Wells

postdok i Barn- och ungdomshälsa vid institutionen för folkhälsovetenskap, Karolinska Institutet

Mats Berggren

verksamhetsutvecklare för Jämt föräldraskap, projekt inom Män för jämställdhet

(SVD 161113)